

บทที่ 1

บทนำ

นับแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ข้าวนั้น เป็นธัญพืชที่มีความสำคัญยิ่งชนิดหนึ่งสำหรับประชากรของโลก ประเทศไทยเป็นประเทศลิกกรรมที่มีการผลิตข้าวเป็นหลัก มีข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญที่สุดของประเทศ เนื่องจาก เป็นสินค้าออกที่ทำรายได้ เข้าสู่ประเทศปีละนับหมื่นล้านบาท จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น เกษตรกรผู้ผลิตข้าว น่าจะเป็นผู้มีฐานะความเป็นอยู่ดี แต่การพลิกกลับปรากฏว่าชาวนาส่วนใหญ่มีฐานะยากจน รายได้ต่ำ เพราะต้องประสบปัญหาหาคาข้าวเปลือกตกต่ำอยู่เสมอ อันเนื่องมาจากผลผลิตข้าวที่ล้นตลาดทั้งข้าวเจ้าและข้าวเหนียว โดยเฉพาะข้าวเหนียว เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่บริโภคข้าวเหนียน้อยกว่าข้าวเจ้า และการส่งออกข้าวเหนียวไปจำหน่ายยังต่างประเทศมีปริมาณน้อยกว่าข้าวเจ้า แม้ว่าในปีการผลิต 2530/2531 ที่ผ่านมาจะประสบความสำเร็จเป็นอย่างสูงในด้านราคาที่สูงขึ้น โดยมีปริมาณการส่งออกถึง 4.4 ล้านตัน มูลค่าประมาณ 32,000 ล้านบาท สูงสุดเป็นประวัติศาสตร์ของการส่งออกข้าวไทย แต่แนวโน้มปีการผลิต 2531/2532 หรือปีส่งออก 2532 ได้รับการคาดหมายว่าราคาจะลดลงจากปี 2531 (1) ซึ่งก็คงเป็นปัญหาให้รัฐบาลต้องแก้ไขอีก รัฐบาลก็ได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหานี้ และได้พยายามหามาตรการในการช่วยเหลือชาวนาอย่างเช่น โครงการรับจำนำข้าวเปลือกของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โครงการแทรกแซงตลาดข้าวเปลือกของกระทรวงมหาดไทย โครงการรับซื้อข้าวเปลือกของกองทัพบก เป็นต้น (2)

นอกจากนี้การนำเอาข้าวเปลือกเจ้าและข้าวเปลือกเหนียว มาทำผลิตภัณฑ์อาหารชนิดต่าง ๆ เช่น เส้นก๋วยเตี๋ยว ผลิตภัณฑ์ขนมอบและขนมหวานต่าง ๆ ให้มากขึ้น ก็เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะช่วยเพิ่มปริมาณการใช้ข้าวให้มากขึ้นได้ ข้าวพองนับเป็นผลิตภัณฑ์อีกชนิดหนึ่งที่ได้จากข้าว แต่เนื่องจากผู้ผลิตส่วนใหญ่เป็นชาวชนบท และทำกันเป็นอุตสาหกรรมในครอบครัว กรรมวิธีการผลิตข้าวพองอาศัยการเรียนรู้สืบทอดกันมาจากบรรพบุรุษ จึงไม่มีหลักฐานการผลิตและหลักเกณฑ์ทางวิชาการที่แน่นอน เอกสารการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องกรรมวิธีและปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการผลิตข้าวพองก็มีน้อย และล้วนเป็นเอกสารจากต่างประเทศทั้งสิ้น ดังนั้นโครงการวิจัยนี้จึงได้กำหนดขึ้นมา เพื่อศึกษาข้อมูลเบื้องต้นในการผลิตข้าวพอง และเพื่อใช้เป็นแนวทางในอุตสาหกรรมอาหารต่อไป ซึ่งอาจใช้เป็นรูปอาหารเข้าหรือทำผลิตภัณฑ์ขนมขบเคี้ยว โดยจะ

คำเนิ่บการวิจัยในด้าน การหาสภาวะที่เหมาระสมในการผลิตข้าวทอง ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยที่ สำคัญ คือ ความชื้นของข้าวก่อน puff และอุณหภูมิที่ใช้ puff ศึกษาคุณสมบัติทางเคมีกายภาพ ของข้าวพันธุ์ที่ใช้ศึกษา และศึกษาสมบัติทางเคมีกายภาพของแบ่งข้าวทองที่ได้